

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

RAFAEL RODRÍGUEZ VILLARINO, deputado e voceiro do Grupo Provincial Socialista da Deputación de Ourense, en base ó previsto na Lei de Bases Reguladora do Réxime Local, ó artigo 91 e 97, entre outros, do R.O.F. e o Regulamento da Corporación presenta unha **MOCIÓN SOBRE A DESCENTRALIZACIÓN DE ÓRGANOS DA XUNTA DE GALICIA NA PROVINCIA DE OURENSE**.

O reto demográfico contra o despoboamento é unha cuestión de loita contra a desigualdade e a inxustiza. O proceso de recuperación e reversión da situación actual nos territorios máis afectados por este problema debe fundamentarse nun compromiso compartido, no que as administracións públicas asuman parte da súa responsabilidade nun proceso que, no fondo, debe afrontar a sociedade no seu conxunto.

Está comprobado que avanzar na descentralización de actividades e infraestruturas públicas nos territorios distintos das cidades que ostentan a condición de capital administrativa, contribúe a frear ou reverter considerablemente esta tendencia poboacional negativa e a xerar innovación, actividade económica e emprego de calidade nas zonas afectadas polo declive demográfico.

Situar sedes de organismos que dependen de ministerios ou consellerías en cidades distintas a Madrid e Santiago de Compostela non é un debate novo, pero si está mais vivo ante a súa posta en marcha por parte de algúns gobernos autonómicos e do actual Goberno central. Estamos ante un asunto que ten que ver co centralismo económico e co poder administrativo e social, que pode ser fundamental para o futuro de territorios con problemas. As dinámicas económicas creadas polos empregados e empregadas públicos, as empresas que traballan coas administracións e os servizos transversais asociados a estas instalacións, benefician claramente ás localidades onde están asentadas.

Os exemplos de descentralización de institucións dos gobernos autonómicos son varios. En Murcia, a Consellería de Presidencia, Turismo e Deportes está en Cartaxena e non na capital rexional. A Consellería de Universidade, Innovación e Transformación Dixital de Navarra está en Sarriguren e non en Pamplona. Na Comunidade Valenciana, o goberno ubicou en Alacante a Consellería de Innovación, Universidade, Ciencia e Sociedade Dixital, cun basto orzamento de máis de 1.000 millóns.

Pero este non é o único órgano de primeiro ou segundo nivel fóra de Valencia capital. Entre outros exemplos, as axencias de ordenación do territorio e a ferroviaria están en Elxe e Torrent respectivamente e a dirección xeral de Turismo en Benidorm. Tamén Euskadi distribúe órganos propios nas tres provincias vascas, como por exemplo, a televisión autonómica.

A descentralización é un gran exemplo nas Illas Canarias, onde o seu estatuto de autonomía determina unha capitalidade compartida entre As Palmas e Santa Cruz de Tenerife; unha alternancia das sedes da presidencia e a vicepresidencia entre ambas

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

provincias en cada lexislatura sen que coincidan ou unha dobre sede do seu tribunal superior nas dúas illas maiores do arquipélago.

A Unión Europea practica con intensidade a descentralización e desconcentración dos seus órganos e institucións por todo o continente. O Parlamento Europeo ten dobre sede en Bruxelas (Bélxica) e Estrasburgo (Francia); o Banco Central Europeo está en Alemaña; o Tribunal de Xustiza en Luxemburgo e as axencias europeas –que poderían considerarse ministerios da Unión– teñen sedes en Alemaña, Grecia, Francia, España, Italia, Hungría, Portugal, Países Baixos, Polonia ou Dinamarca. Mesmamente Galicia conta coa sede dunha destas institucións: a Axencia Europea da Pesca en Vigo.

A pesar de que moitas institucións estatais xa están fóra da capital do Estado, o Goberno central está a traballar para afondar na descentralización da súa estrutura fóra de Madrid, a través dun plan específico que permita beneficiar ás zonas especialmente afectadas polo despoboamento. O executivo puxo en marcha o ‘plan de medidas do Goberno ante o reto demográfico’, que pon o seu foco no ‘reforzo dos servizos públicos e o impulso da descentralización’ con accións concretas nun dos seus eixos.

Mais a Xunta non ten ningunha consellería ou organismo de primeiro ou segundo nivel fóra de Santiago, onde concentra mais do 80 % da súa estrutura. Tampouco manifestou a súa intención de facelo. Así mesmo, outras institucións autonómicas de primeiro nivel como o Parlamento de Galicia, o Valedor do Pobo, a CRTVG ou o Consello Consultivo tamén están radicadas en Compostela.

Na nosa comunidade –ao igual que noutras– si está descentralizada a ubicación do Tribunal Superior de Xustiza, que se atopa na Coruña, pero a localización destes órganos xudiciais responde, na maior parte dos casos, a unha estrutura xudicial preconstitucional herdada e non a unha decisión política dos gobernos ou órganos lexislativos autonómicos. Así pois, Galicia aseméllase moito a outras rexións pluriprovinciais ultracentralizadoras como Cataluña, Castela A Mancha ou Aragón.

Os e as ourensáns non podemos quedar á marxe deste debate público sobre a descentralización. Estamos nunha provincia historicamente maltratada, cunha importante carencia de investimentos en infraestruturas e dotacións e cunha ausencia inaudita de órganos, institucións ou investimentos froito de descentralización. Só podemos cita unha excepción: a Confederación Hidrográfica do Miño-Sil, un organismo de conca creado en 2008 polo executivo de José Luis Rodríguez Zapatero, con competencias intercomunitarias en Galicia, Castela e León e Asturias.

Hai que ter en conta que Ourense vén sufrindo un grave proceso de regresión demográfica que ameaza a súa existencia. Perdeu máis de 128.000 nos últimos 40 anos: de 433.000 en 1977 pasouse a só 305.000 en 2021. Un proceso que se agudizou nos últimos lustros cunha sangría poboacional non vista en practicamente ningún outro territorio de Europa, sen que ninguén, desde a administración autonómica, faga nada por poñerlle freo.

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

A administración pública galega resístese a recoñecer medidas contra a realidade da regresión demográfica que sofren as áreas alleas ao Eixo Atlántico, polo que, desde o PSdeG-PSOE de Ourense consideramos que é urxente adoptar solucións consensuadas por todas as forzas políticas e os axentes sociais, xa que estamos ante un problema nuclear para o presente e o futuro. Ademais, os expertos e expertas destacan que a descentralización de actividades administrativas e infraestruturas públicas, cos avances técnicos existentes, non suporía ningún problema práctico de eficacia administrativa.

Ante esta desfeita, consideramos que os poderes públicos deben actuar con medidas eficaces, eficientes e realistas. Ourense precisa xa accións baseadas na discriminación positiva real e a descentralización da Xunta de Galicia na provincia debe ser unha delas.

Por todo o exposto, o grupo socialista presenta a seguinte **PROPOSTA DE ACORDO**:

1. Instar ao goberno da Xunta a que acometa políticas activas de descentralización de actividades administrativas e infraestruturas públicas no marco de reto demográfico, coa finalidade de fixar poboación e impulsar a economía, instalando en Ourense a sede de órganos da administración galega ou das entidades instrumentais do sector público autonómico de Galicia.
2. Instar ao Goberno de España a afondar nas políticas activas de descentralización de actividades administrativas e infraestruturas públicas, instalando en Ourense a sede de organismos da Administración Xeral do Estado ou das súas entidades adscritas ou dependentes, no marco de reto demográfico, coa finalidade de fixar poboación e impulsar a economía.

En Ourense, a 11 de marzo de 2022.

Asinado: Rafael Rodríguez Villarino.

SR. PRESIDENTE DA DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE